

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ NGUYỆT

**“ĐÁNH GIÁ GIÁ TRỊ CẢNH QUAN VÀ
GIÁ TRỊ PHI SỬ DỤNG CỦA KHU DU LỊCH SINH THÁI
SUỐI MỖ - HUYỆN LỤC NAM - TỈNH BẮC GIANG”**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Thái Nguyên - 2014

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

NGUYỄN THỊ NGUYỆT

**“ĐÁNH GIÁ GIÁ TRỊ CẢNH QUAN VÀ
GIÁ TRỊ PHI SỬ DỤNG CỦA KHU DU LỊCH SINH THÁI
SUỐI MỖ - HUYỆN LỤC NAM - TỈNH BẮC GIANG”**

Chuyên ngành : Khoa học Môi trường

Mã số ngành : 60 44 03 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. NGUYỄN THẾ ĐẶNG

CHỮ KÝ PHÒNG
QLĐTSDH

CHỮ KÝ KHOA
CHUYÊN MÔN

CHỮ KÝ GIÁO VIÊN
HƯỚNG DẪN

Thái Nguyên – 2014

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin được gửi lời cảm ơn đến tất cả quý thầy cô đã giảng dạy tại các Khoa của Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, những người đã truyền đạt cho tôi những kiến thức hữu ích làm cơ sở cho tôi thực hiện tốt luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn **GS.TS. Nguyễn Thế Đặng** đã tận tình hướng dẫn cho tôi trong thời gian thực hiện luận văn. Mặc dù trong quá trình thực hiện luận văn có giai đoạn không được thuận lợi nhưng nhờ thầy đã hướng dẫn, chỉ bảo đã cho tôi nhiều kinh nghiệm trong thời gian thực hiện đề tài.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn đến tất cả các cán bộ, công nhân viên trong Ban Quản lý khu DLST Suối Mỡ đã tận tình giúp đỡ trong việc tham gia trả lời phiếu phỏng vấn, cũng như góp ý về những ý kiến chuyên môn.

Sau cùng tôi xin gửi lời biết ơn sâu sắc đến gia đình đã luôn tạo điều kiện tốt nhất cho tôi trong suốt quá trình học cũng như thực hiện luận văn. Do thời gian có hạn và kinh nghiệm nghiên cứu khoa học chưa nhiều nên luận văn còn nhiều thiếu, rất mong nhận được ý kiến góp ý của Thầy/Cô và các anh chị học viên.

Học viên thực hiện luận văn

Nguyễn Thị Nguyệt

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong Luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện Luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong Luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Học viên thực hiện Luận văn

Nguyễn Thị Nguyệt

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

BNN-PTNT	<i>Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn</i>
BQL	<i>Ban Quản lý</i>
BTTN	<i>Bảo tồn thiên nhiên</i>
CVM	<i>Định giá ngẫu nhiên</i>
DLST	<i>Du lịch sinh thái</i>
ĐDSH	<i>Đa dạng sinh học</i>
HST	<i>Hệ sinh thái</i>
IUCN	<i>Tổ chức bảo tồn thiên nhiên thế giới</i>
KT - XH	<i>Kinh tế - Xã hội</i>
NXB	<i>Nhà xuất bản</i>
OLS	<i>Bình phương nhỏ nhất</i>
SĐVN	<i>Sách đỏ Việt Nam</i>
TCM	<i>Chi phí du lịch</i>
UBND	<i>Ủy ban nhân dân</i>
VQG	<i>Vườn quốc gia</i>
VR	<i>Tỷ lệ du khách mỗi vùng</i>
VSMT	<i>Vệ sinh môi trường</i>
WTP	<i>Sự bằng lòng chi trả</i>

DANH MỤC CÁC HÌNH

TÊN HÌNH	TRANG
Hình 1.1: Sơ đồ tổng giá trị kinh tế của Khu DLST	13
Hình 2.1: Đường cầu du lịch	26
Hình 3.1: Sơ đồ vị trí Khu DLST Suối Mỡ	30
Hình 3.2: Sơ đồ cơ cấu tổ chức Ban quản lý Khu DLST Suối Mỡ	41
Hình 3.3: Biểu đồ đường cầu giải trí	54
Hình 3.4: Biểu đồ thể hiện các hoạt động chính của du khách	57
Hình 3.5: Biểu đồ thể hiện một số điểm du khách chưa	57

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

TÊN BẢNG	TRANG
Bảng 3.1: Thảm thực vật rừng hiện trạng sử dụng đất khu Suối Mỡ	38
Bảng 3.2: Thành phần thực vật	39
Bảng 3.3: Thành phần loài động vật có xương sống trên cạn	40
Bảng 3.4: Lượng khách và số phí thu được trong giai đoạn 2009 – 2013	43
Bảng 3.5: Số công dọn VSMT và số cây trồng được của các năm	44
Bảng 3.6: Tỷ lệ du khách theo vùng xuất phát	48
Bảng 3.7: Phương tiện du khách sử dụng đến khu DLST Suối Mỡ	49
Bảng 3.8: Chi phí đi lại của du khách	50
Bảng 3.9: Tổng hợp chi phí của du khách theo các vùng	51
Bảng 3.10: Kết quả ước lượng hệ số của hàm cầu	53
Bảng 3.11: Tỷ lệ du khách sẵn sàng chi trả cho bảo tồn	54
Bảng 3.12: Mức chi trả trung bình cho bảo tồn của du khách	55
Bảng 3.13: Đặc điểm kinh tế - xã hội của du khách	55
Bảng 3.14: Số lượng du khách trong mỗi nhóm	56
Bảng 3.15: Mô tả các biến của mô hình	58
Bảng 3.16: Hệ số ước lượng trong phân tích các yếu tố tác động đến WTP	59

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nguyên cứu của đề tài	2
2.1. Mục tiêu tổng quát.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	2
3.1. Ý nghĩa khoa học	2
3.2. Ý nghĩa thực tiễn.....	3
Chương 1:TỔNG QUAN TÀI LIỆU.....	4
1.1. Một số vấn đề cơ bản về Du lịch sinh thái.....	4
1.1.1. Khái niệm về Du lịch sinh thái	4
1.1.2. Đặc trưng của DLST	5
1.2. Xác định giá trị của DLST.....	8
1.2.1. Sự cần thiết định giá giá trị của DLST.....	8
1.2.2. Tổng giá trị kinh tế của một khu Du lịch sinh thái	9
1.3. Tình hình và những nghiên cứu về DLST trên Thế giới và ở Việt Nam.....	14
1.3.1. Tình hình và những nghiên cứu về DLST trên Thế giới	14
1.3.2. Tình hình và những nghiên cứu về DLST ở Việt Nam	16
Chương 2: NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	21
2.1. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu	21
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	21
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	21
2.2. Nội dung nghiên cứu	21
2.2.1. Khái quát về Khu DLST Suối Mỡ	21
2.2.2. Đánh giá kết quả triển khai Khu DLST Suối Mỡ giai đoạn 2009 - 2013.....	21
2.2.3. Xác định giá trị cảnh quan của Khu DLST Suối Mỡ.....	21
2.2.4. Xác định giá trị phi sử dụng của Khu DLST Suối Mỡ	21

2.2.5. Đề xuất một số định hướng và giải pháp nhằm kết hợp hài hoà giữa hoạt động du lịch và hoạt động bảo tồn	22
2.3. Phương pháp nghiên cứu	22
2.3.1. Phương pháp điều tra, phỏng vấn	22
2.3.2. Phương pháp thu thập số liệu	22
2.3.3. Phương pháp chi phí du lịch (TCM - Travel Cost Method).....	22
2.3.3.1. Mô hình lý thuyết hàm chi phí du lịch	23
2.3.3.2. Phương pháp tiếp cận chi phí du lịch.....	24
2.3.4. Phương pháp định giá ngẫu nhiên (Contingent Valuation Method - CVM)..	26
2.3.4.1. Mô hình lý thuyết về định giá ngẫu nhiên	27
2.3.4.2. Các bước tiến hành định giá ngẫu nhiên	28
2.3.5. Phương pháp phân tích và xử lý số liệu	29
Chương 3: KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC	30
3.1. Khái quát về Khu DLST Suối Mỡ	30
3.1.1. Vị trí địa lý	30
3.1.2. Địa hình, địa mạo	30
3.1.3. Khí hậu thủy văn	31
3.1.4. Địa chất đất đai.....	31
3.1.5. Dân số, lao động, việc làm.....	32
3.1.6. Sản xuất nông – lâm nghiệp.....	33
3.2. Đánh giá kết quả triển khai Khu DLST Suối Mỡ giai đoạn 2009 - 2013.....	33
3.2.1. Thực trạng phát triển du lịch tại Khu DLST Suối Mỡ.....	33
3.2.1.1. Tiềm năng du lịch sinh thái Suối Mỡ.....	33
3.2.1.2. Đa dạng sinh học	37
3.2.1.3. Cơ sở vật chất.....	42
3.2.1.4. Tình hình phát triển du lịch tại Khu DLST Suối Mỡ giai đoạn 2009- 2013	42

3.2.2. Tác động của du lịch sinh thái lên các yếu tố sinh thái tự nhiên	43
3.2.2.1. Tác động tích cực	43
3.2.2.2. Tác động tiêu cực	44
3.2.3. Tác động của du lịch lên hệ sinh thái xã hội - nhân văn.....	45
3.2.3.1. Tác động tích cực	45
3.2.3.2. Tác động tiêu cực	46
3.3. Xác định giá trị cảnh quan của Khu DLST Suối Mỡ.....	47
3.3.1. Phân vùng khách du lịch	47
3.3.2. Xác định chi phí du lịch	49
3.3.3. Xây dựng hàm cầu	52
3.4. Xác định giá trị phi sử dụng của Khu DLST Suối Mỡ	54
3.4.1. Xác định sự bằng lòng chi trả	54
3.4.2. Đề xuất mức phí vào cổng của Khu du lịch sinh thái Suối Mỡ.....	55
3.4.3. Đặc điểm kinh tế - xã hội của du khách.....	55
3.4.4. Đánh giá chất lượng dịch vụ du lịch, sự hài lòng của du khách	56
3.4.5. Sử dụng mô hình kinh tế lượng phân tích các yếu tố tác động đến WTP58	
3.5.1. Định hướng phát triển DLST Suối Mỡ	61
3.5.2. Giải pháp phát triển DLST Suối Mỡ.....	62
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ.....	65
1. Kết luận	65
2. Đề nghị	66
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	67